

Odkrita zarota v Italiji. - Slovenka težko ponesrečena.

DVESTO OSEB V ZVEZI Z ATENTATORJEM, KI JE NAME-
RAVAL USMRTITI MUSSOLINIJA, ARETIRANIH. —
ATENTATOR NI DAL PRAVEGA IMENA. — PROTI-
FAŠISTOVSKO GIBANJE V FRANCJI.

Rim, Italija. — Detektivi so prišli na sled veliki zaroti proti Benito Mussoliniju, italijanskega diktatorja in aretirali 200 oseb, ki so bili v zvezi z anarhistom, ki je vrjel bombo, s katero je nameraval usmrtiti diktatorja. Med aretiranci je tudi zloglasni anarhist Enrico Malatesta.

Anarhist, ki je vrjel bombo, je po zaslišanju, ki je trajalo celo noč, izpovedal, da je dal napačno ime, ko so ga aretirali. Rekel je, da je njegovo pravo ime Geno Lucetti, star 26 let. Pravega imena ni hotel povedati vsled tega, da bi njegova družina, ki biva v Italiji in je nedolžna, ne bila nadlegovana. Policija je sigurna, da je imel anarhist več pomagačev seboj, in da je bil načrt za napad skrbno pripravljen. Oblastim je znano, da so načrt napravili črni elementi, izgnani iz Italije, ki so se zatekli v Francijo. Letam so določili Lucettija, da izvrši napad, za kar so mu dali potrebnih sredstev.

Ker je v Italiji smrtna kazen odpravljena, atentator pa ne zasluži drugega kakor smrt, bodo v tem slučaju napravili izjemo in anarhista usmrtili.

V soboto, ko je Mussolini srečno ušel z zdravo kožo, je v svojem govoru, katerega je poslušalo 100.000 ljudi, namignil, kot da je Francija odgovorna za napad. Francoski poslanik v Rimu je dobil od svoje vlade navodila, naj pri italijanski vladi protestira, ker to ni resnica, anarhist je bil Italijan in ne Francoz.

Glede na to je nastalo v Franciji veliko protifašistovsko gibanje. Sicer se pa zadnje čase opaža, da so se diplomatski odnošaji med obema državama poostriili.

PROTIMILITARISTIČNO GIBANJE V ATENAH.

Veliko zborovanje v Atenah, na katerem so zborovalci protestirali militarizmu sedanjega režima. — Turčija se zanima za notranje razmere Grčije.

Atene, Grčija. — Po vseh državah se je začelo protimilitaristično gibanje — po nekaterih bolj in drugih manj. Po nekaterih, gotovo se ne motimo, ako rečemo po večini držav, čakajo le pravega voditelja, ki bi to gibanje spravil v tek. Na Grškem se je zadnje čase začelo veliko protimilitaristično gibanje. V Atenah so imeli veliko zborovanje, na katerem so protestirali sedanjemu militarističnemu režimu. Treba bo pa tega duha zanesti tudi v druga grška mesta, sicer ni nima pomena. V Saloniki, ki je drugo najbolj važno mesto v Grčiji, se ne ganejo, v Makedoniji, kjer se bavi ljudstvo po večini le z rekonstrukcijo, pa politiko ne preostaja časa. Po zadnjih nemirih v Atenah, za katere je bil odgovoren bivši diktator Pangalos, je

TEŽKA NESREČA ZADELA SLOVENSKO DRUŽINO.

Mati prižgala petrolejsko pečico, vnel se je petrolej v kani, držečo v rokah. — Hude opekline zadobila mati in njena dveletna hčerka.

Farrell, Pa. (Izv.) — Težka nesreča je zadela slovensko družino Frank Cimpermana, živečo na 1298 Stambaugh Ave. Mrs. Ana Cimperman, stara 24 let, je prižgala petrolejsko pečico, njena dve leti stara hčerka Mildred je stala poleg nje. Plamen, ki je prišel od pečice, je pa povzročil, da se je vnel petrolej v kani, katero je mati držala v rokah. Na mah sta bili mati in otrok v plamenu, kajti goreča tekočina se je razlila po njunih oblekah. Nemeneč se za sebe, je mati hotela oteči le otroka, njen trud je bil zaman; zgledali ste kakor goreči živi baklji. Mati ni vedla kaj storiti, porabila je otroka in bežala na dvorišče, končno pa v skedenj, kjer jo je našel sosed Matthes, ki je slišal vpitje. Obleka od obeh je popolnoma zgorela. "Rešite mojega otroka!" To so bile prve besede, ki jih je mati izpregovorila ko je stopil v skedenj sosed. Matthes hiti v hišo, kuhinja je bila vsa v plamenu. Naglo skoči k vodnjaku in natoči v skaf vode in začne gasiti, pogasil je toliko, da si je priboril pot v poleg stoječo spalno sobo, kjer je ležal šestmesečni otrok, za katerega je bila mati v skrbeh. Otrok je bil nepoškodovan, ležal je v otročjem vozičku.

Takoj nato se sosed povrne v skedenj in z odevami odene nesrečno mater in Mildred. Med tem so že prišli gasilci, ki so ogenj pogasili. Mater in Mildred so takoj odpeljali v Buhl bolnišnico, kjer imajo le malo upanja, da bi ozdraveli. Soprog, Frank Cimperman, delavec v tovarni za cinaste pločevine, je bil pri delu ko se je zgodila nesreča. Poleg Mildred, so še trije mali otroci v družini.

Poročevalec.
SESTRA KRALJA BREZ
SREDSTEV.

London, Anglija. — Sestra angleškega kralja, vojvodinja Fife, je zašla v denarne stiske in je bila primorana prodati zbirko slik Romneya, ki so, kakor pravi poročilo, neprecenljive vrednosti. Prodala je tudi več kosov pohištva, od katerega se ni rada ločila.

Turčija se najbolj zanima za grške notranje razmere. Med obema državama so še številna vprašanja, ki še čakajo rešitve.

AVTO SE JE PREVRNIL V
REKO; OSEM OSEB
UTONILO.

Medford, Ore. — Avtomobil, v katerem je bilo osem oseb, se je prevrnil in padel s potniki vred preko nasipa v Rogue reko, v bližini Prospect, Ore. Potniki, obstoječi iz štirih odraslih oseb in štirih otrok, so utonili.

BRENNAN NA BOLNIŠKI POSTELJI.

Iz bolnišnice, kjer leži bolan, je Brennan govoril po radio. Govor so poslušali demokrati, zbrani na Beverly Hills, kjer so imeli piknik.

Chicago, Ill. — "Ljudstvo Zedinjenih držav se ne bo pokorilo postavi, katero se forsira le s strupom in puško."

Tako je govoril George E. Brennan, kateri je bil nominiran za senatorja, v St. Joseph bolnišnici, kjer se zdravi. Govoril je na radio. Poslušali so ga v nedeljo popoldan demokrati zbrani v Beverly Hills Forest Preserve na letnem "Jeffersonian" pikniku.

Brennan je v svojem govoru pristal med drugim tudi rekel, naj vztrajajo pri svoji zahtevi za modifikacijo Volsteadovega zakona.

Dasi je bilo slabo vreme, vendar se je v zvezi temu zbrala velika množica in formalno odprla jesensko kampanjo. Veliki "amplifiers," to so slišala, so bila nastavljeni na večih mestih, kjer se je vršil piknik, da so vsi lahko slišali govor. Tamkaj je bil tudi, in sicer kot predsednik, župan Dever. Govorilo je več govornikov, med temi tudi okrajni predsednik A. J. Cermak.

Koncem govora je rekel Brennan: "Glas za mene pomeni glas za modifikacijo Volsteadovega zakona. Glas proti meni je pa glas proti modifikaciji."

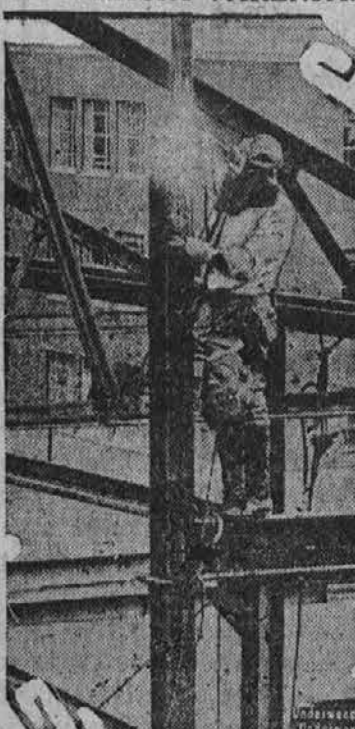
SMRT ROJAKA V TOVARNI

Cleveland, Ohio. — Žalostne smrti v tovarni je umrl v četrtek, 9. septembra ob 2. uri popoldne, rojak John Marolt, živeč na 977 Addison Rd., star 50 let. Zaposlen je bil v Fisher Body tovarni, in sicer pri razkladanju blaga iz železniškega voza. Nesreča je pa hotela, da je prijel za podaljšano električno žico, pri tem pa je dobil sunek od elektrike. Padel je mrtev po tleh. Pokojni je bival v Ameriki 25 let. Doma je bil iz vasi Bločice na Notranjskem. Tu zapušča vdovo in sedem otrok, najstarejši 20 let in najmlajši devet mesecev.

New York, N. Y. — Daniels Faulkner, bogataš, je v svoji oporoki volil en milijon dolarjev za študiranje bolezni otrpnenja udov in za zdravljenje iste. Zapustil je tudi svojim 14 uslužbencem \$2.000.000 vredno podjetje za tapeciranje.

Mexico City, Mehika. — Indijanci v Mehiki, rodu Yaqui so se uprli, zvezne čete so dobile nalogo, da upor zadušijo. 1000 Indijancev je napadlo vlak, v katerem se je vozil bivši predsednik Obregon.

NOVI NAČRT VARENJA.

Slika nam prikazuje zadnjo novost v železnostavbiški industriji, ki obstoji iz električne priprave za varjenje. Povzroča sicer veliko ropota, a služi dobro svojemu namenu. To novost so napravili v East Pittsburgh delavnici Westinghouse Electric & Manufacturing kompanije.

KRIŽEM SVETA.

Oslo, Norveško. — Dve leti se že na Norveškem "pokorijo" prohibicijski postavi. Poročajo, da je več pijancev sedaj kakor jih je bilo prej. Postava se krši, zločini množijo. Drugi mesec bodo zopet glasovali, naj se prohibicijska postava preklicuje.

Newark, N. J. — V tukajšni mestni bolnišnici so umrli tri osebe, ker so pile strupeno žganje; pet nadaljnjih je pa bolnih, za katere tudi ni upanja, da bi ozdravele. — Sadovi prohibicije!

Carigrad, Turčija. — Turška vlada je zaprosila za članstvo pri ligi; ne bo pa prej pristopila, dokler se ji ne da tudi sedež v liginem svetu.

Sedalia, Mo. — Deputy šerif Cecil Jenkins iz Booneville je ustrelil do smrti W. Palmerja in Elberta Bardwella, ki sta na sumu, da sta bila v zvezi z bančnimi ropariji, ki so 28. julija oropali banko v Pleasant Green za \$7000. Obdolženca sta odprla ogenj na šerifa, le-ta je pa, dasi ima le eno roko, z dobro pomerjenimi strelci oba zadel do smrti.

Cookeville, Tenn. — Ljubezen ne pozna meje. Resnica je to. 17letni Will Madewell je poročil vdovo Mrs. Amanda Spivey, ki je dosegla lepo starost, namreč 85 let. Poročilo pa ne pove, če je bogata.

Chicago, Ill. — Človek ne ve, kje ga smrt čaka. Leonard Engstrom, star 11 let, živeč na 267 Lawton Rd., Riverside, je bil na mestu mrtev, ko je padla na njega opeka iz neke strehe na Maple Avenue.

Neki ruski sindikat nafte namerava odpreti svoje urade v Rotterdamu in Amsterdamu, kjer bodo postavili na trg olje in tekmovali z Royal Dutch, pa tudi s Standard Oil kompanijo. — Teheran, Perzija. — Zadnje tedne je prispelo v Perzijo veliko število ruskih naseljenčev. Perzijska vlada jim gre v vsakem oziru na roko.

SICILIJANCI SO SE HOTELI
VTIHOTAPITI V ZED-
NJNE DRŽAVE.

Halifax, N. S. — 200 Sicilijancev je sedlo na limanice brezvestnim agentom, katerim so plačali do 10.000 lir vsak, da jih bodo vtihotapili v Zdr. dr. Kanadski stražniki so pa nekano preprečili in jih zajeli.

IZKRCANJE ANGLEŠKIH ČET V HANKOW.

Angleška križarka Hawkins pristala v Hankow, kjer so se izkrcali mornarji, da varujejo interese angleških državljanov.

Sanghaj, Kitajsko. — Proti angleškemu gibanju v dolini ob Yangtze reki se širi. Angleška vlada je uvidela, da je nevarnost za njene državljane resna, zato je poslala v Hankow križarko Hawkins. Mornarji so se takoj izkrcali in podvzeli potrebne korake za varstvo angleških interesov. Sovražno gibanje je nastalo, ko so agitatorji porabili priliko za hujskanje napram Angležem, ko so slednji bili v boju s kantonskimi četami v bližini Wansien.

Tudi proti Japoncem se je začelo sovražno gibanje, vendar ne v tako veliki meri, kakor napram Angležem. Tudi Japonci pošiljajo bojne ladje na mesto, kjer so pri rokah za vse slučaje. Kakor se sliši, Japonska le opazuje konflikt med Angleži in Kitajci, ne bo pa vmes posegla, ker si želi, da bi ta boj oslabil angleško trgovino v okolici Yangtze, kakor se je to zgodilo v okolici Kantona.

London, Anglija. — Trije ameriški topovni čolni so zajeti v Sawtow pristanišču na južnem Kitajskem, ker so kantonske čete položile mine in s tem plovbo onemogočile.

DELAVSKE AGENT OBDO- LEN UMORA.

Chicago, Ill. — Ray Tagney, "business agent," je bil spoznan kot morilec kontraktorja Morris Markowitza. Prijatelj je bil v stanovanju neke ženske, pri kateri se je skrival od 6. septembra. Delavci, ki so bili priča umoru, so ga takoj spoznali kot morilca njegovega delodajalca. Sin umorjenega, ko je zagledal morilca in ga takoj spoznal, je skočil k njemu, ga udaril s pestjo po licu, rekoč: "Ti si morilec mojega očeta, ne bom miroval, dokler te ne obesijo." Tagney je star 33 let in na slabem glasu.

MOTORSKI BUS V PLAMENU; 30 POTNIKOV JE BILO V NEVARNOSTI.

Sparta, Wis. — Henry Trimm, voznik busa, na katerem je bilo 30 delegatov "Spanish War Veterans Auxiliary" okrajne konvencije, je zavozil preko šest čevljev globokega prekopa. Bus se je prevrnil in pod seboj zajel potnike. Nastal je ogenj. Vseh trideset potnikov je zadobilo poškodbe, trije težke. Nesreča je nastala, ko je luč nekega mimovozečega avtomobila za trenotek vzela vid vozniku busa.

Iz Jugoslavije

POLEG KRIZ V JUGOSLAVIJI JE TUDI KRIZA V VINARSTVU. — TUDI ZA NIZKO CENO SE VINO TEŽKO PRODA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Vinska kriza v Jugoslaviji.

V Jugoslaviji imajo vse polno kriz. Lastniki vinogradov tudi pravijo, da so v stiski, kajti vina ne morejo prodati zlahka, dasi ga nekateri ponujajo po 5 dinarjev liter. V takih razmerah vinogradnik ne more uspevati, priti mora na boben. Neko poročilo se glasi, da je vedno več konzumentov za brezalkoholne sadne, oziroma grozdne soke, ki pa jih je težko dobiti, dasiravno ponujajo 100 do 200 odstotkov več kakor trgovci z navadnimi vini. Na eni strani nadprodukcija zavrelih, to je alkoholnih vin, na drugi strani silno povpraševanje po brezalkoholnem grozdnem soku, kateremu ni mogoče ugoditi. Treba se pa bo temu privaditi, kajti pokret treznosti tudi v Jugoslaviji stalno raste in se posebno med preprostim ljudstvom vedno hitreje širi prepričanje, da narod propada v pijančevanju.

Nesreča z motociklom.

V četrtek, 19. avgusta popoldne se je vračal z motociklom iz Kranja na Jezersko Peter Virnik, sin posestnika in lesnega trgovca Josipa Virnika. Na državni cesti na Jezerskem rekonvirajo most. Začasni most zakriva poleg stoječa ograja, na podrtem mostu pa ni bilo nobene svarilne luči, kar je bilo Virniku v veliko nesrečo. Ustavil se je namreč spotoma na žagi na Spodnjem Jezerskem in se zakasnil toliko, da je vozil proti omenjenemu mostu, ko se je že mračilo. Cesto sicer zelo dobro pozna in je mislil, da je prosta; privozil je tik do bruna, ki je ležalo kot edino svarilo preko ceste. V tem je poskusil zaviti na začasni most, toda bilo je že prepozno. Zadel je v spodnjem delu motocikla v omenjenemu bruno. Vrglo ga je v tem v jarek in motorno kolo mu je padlo ravno na glavo ter mu prizadejalo težke poškodbe. Prenesli so ga v najbližjo hišo in takoj odpotali po zdravniku v Kranj. Sreča še, da avto, s katerim se je vozil zdravnik, ni istotako padel v jarek, ker je šofer kljub opozorilu mislil, da je most samo vzdignjen in da so preko položene mostnice, med tem ko je bil to samo tram, ki je bil ponesrečen v pogubo. Drugi dan po nesreči je takoj po delopustu delavcev visela na mostu svetiljka. En dan prepozno!

Železniška nesreča pri Štorah. V nedeljo, dne 22. m. m., je potniški vlak št. 519 od 11.20 popoldne pri km 337 med postajama Štorah-St. Jurij povozil 75letno beračico Marijo Cmajl iz Žibeka pri Šmarjah. Bila je na mestu mrtva.

Tri osebe utonile. Hrvatovi iz Ižakovic v Prekmurju so hoteli prepeljati na drugo stran Mure večjeve. V čolnu jih je peljal brodar. Med vožnjo se je veslo zlomilo in tako je bil čoln prepuščen na mi-

lost in nemilost deroči vodi. Ta ga je pograbila in ga tresčila v steno mlina. Oče in sin sta se na dobro srečo ujela za bruno in se rešila, mati, hči in brodar pa so padli v vodo. Rešil se ni noben izmed njih.

Poroča.

V nedeljo, dne 15. avgusta se je poročil v Mariboru v stolni cerkvi g. Franc Vetrih, knjigovodja tovarne "Zvonoglas," z gđc. Hedviko Stojec.

Poročila

sta se v sredo, 18. avgusta v Fari pri Kostelu g. Leo Majetič, trgovski potnik, in gđc. Iva Bauerjeva, hčerka tamkajšnje-ga trgovca.

Umrla je

v Ljubljani v nedeljo, 22. avgusta popoldne gospa Terezija Ogrizek.

Zopet železniška nesreča.

Na postaji Gradec pri Križevcih je zavozil trzovlak v tovorni vlak. Težko je ranjen strojevodja brzovlaka Rundek.

Umrl je

občesposlovani g. Anton Dešnak, najstarejši krojaški pomočnik v Ljubljani, odločen pristat SLS. Bil je splošno priljubljen med mojstri in pomočniki. Znan je bil tudi kot gostilničar v "Grajski kleti."

Nesreča pri zgradbi.

Pri stavbi nove cerkve sv. Franciška v Šiški se je ponesrečil zidarščak delavec France Zarnik, doma iz Vira pri Domžalah. Padel je namreč z 12 m visokega odra. Zarnik je dobil notranje poškodbe in pa poškodbe po nogah, rokah in po životu. Poklicali so zdravnika in rešilni voz in so ga odpeljali v bolnico. Kljub precej težkim in številnim poškodbam upajo, da bo fant okrevalec.

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročnino v hišo; ako ti je potekla naročnina, pošlji jo sam čimprej moreš na upravo lista.

DENARNA NAKAZILA ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez obdobja izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozi. lire smo večeraj pošiljali po teh-le cenah!

500 Din	\$ 9.45
1.000 "	\$ 18.50
2.500 "	\$ 46.25
5.000 "	\$ 92.00
10.000 "	\$ 183.00
100 lir	\$ 4.05
200 lir	\$ 7.75
500 lir	\$ 18.50
1000 lir	\$ 35.75

Pri večjih vsotah poseben popust. Poština je v teli cenah že vračunana.

Zaradi nastopajočih cen je nemogoče vsprejeti cene dolgalet. Merodajna so cene dneva, ko denar sprejemamo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

Plačila in pošiljke naložite na:

ZAKRAJŠEK & ČESARK
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list

v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Telefon: Canal 0098.

Naročnina:

Za celo leto \$5.00

Za pol leta 2.50

Za Chicago, Kanado in Evropo:

Za celo leto 6.00

Za pol leta 3.00

The first and the oldest Slo-

venian newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.

Subscriptions:

For one year \$5.00

For half a year 2.50

Chicago, Canada and Europe:

For one year 6.00

For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnji številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kampanja Zap. Slov. Zveze.

Glavni odborniki Zapadne Slovenske Zveze, kakor tudi lokalni uradniki krajevnih društev vodijo to leto živahno kampanjo za povečanje svoje ugledne organizacije v članstvu. Uspeh te kampanje je v proporciji precej ugoden, če pomislimo na delokrog in njegov obseg te organizacije.

Mesec september je važni mesec te živahne in menda v resnici največje kampanje v zgodovini te ugledne in vrle slovenske podporne organizacije. Zakaj je mesec september tako važen? Zato, ker je v tem mesecu organizacija razpisala prosto vstopnino vsem, ki se pridružijo pod njeno zastavo tekom meseca septembra.

Pristopnine v razne organizacije so visoke. Teh se marsikdo boji. Naši ljudje so povečini navadni delavci, ki si svoj kruh le težko služijo pri težkem delu. Zato je umevno, da se velikih izdatkov vsak boji, ker se jih mora radi razmer, v katerih živi. Zato je za take velika važnost, kadar se mu nudi priti v organizacijo ceneje kot navadno. In taka prilika se nudi prav te dni slovenskim delavcem po Ameriki pri ugledni Zapadni Slovanski Zvezi, ki posluje v Denverju, Colorado.

Zapadna Slovanska Zveza je sicer mala v primeru z večjimi podpornimi organizacijami. A v proporciji je ravno tako dobra in morda še boljša kot druge. Solventna je. In vsaka organizacija, ki je solventna; je dobra, ker je na dobri finančni podlagi, to je taki, kakoršno zahteva državna in zvezna postava od podpornih organizacij. Z.S.Z. je taka in zato je vredna vsega priporočila.

Tekom meseca septembra je pri Zapadni Slovanski Zvezi prost pristop. Lepa prilika je to za vsakega. Finančna korist za one, ki bodo te dni pristopili pod njeno okrilje.

Za ustanovitev novega društva je treba le osem članov (ic). Kjer se nimate podružnice Z.S.Z., jo te dni lahko ustanovite. Pišite takoj na Mr. Anton Jeršina, 4825 Washington St., Denver, Colo., naj vam pošlje potrebne listine in društvo ustanovite. Ustanovite ga ta mesec, v katerem je prosta pristopnina. Rojaki, vaša korist je, če pristopite ta mesec pod njeno okrilje.

Zapadni Slovanski Zvezi pa čestitamo na lepem finančnem, kakor tudi članskem uspehu, ki je dosegla tekom zadnjih časov. Le tako naprej, s pogumno agitacijo za večjo in močnejšo Zapadno Slovansko Zvezo!

Velike Nemčije se vsi bojijo.

Te dni se evropski tisk intenzivno bavi z nemško politiko, ki stremi za tem, da bi se Avstrija priklopila k Nemčiji. Vskovrstni komentarji prihajajo na dan, ki razpravljajo o tem vprašanju.

Pariški "Journal" prinaša članek izpod peresa novinarja Helseya, ki je prepotoval zadnje mesece balkanske države, potem pa Nemčijo in Avstrijo, v katerem se bavi s priključitvenim vprašanjem.

Helsey najprej ugotavlja, da ne sede veliki zagovorniki združitve na Dunaju, ampak v Berlinu, odkoder vodijo vso propagando. Ne samo v Avstriji, ampak tudi v drugih državah skušajo vplivati na javno mnenje in nameravajo celo v francoski javnosti propagirati misel združitve Nemčije in Avstrije. Sicer pa ta misel ni nova. Že knez Lichnowski se je leta 1898, domenil z merodajnimi činitelji, da bo propagiral idejo združitve. Kasneje, ko je bil v Nemčiji na krmilu knez Bülow, se jim ni tako mudilo, ker niso hoteli z združitvijo ojačati katoličanstva v Nemčiji.

List se bavi potem z vlogo, ki jo je igrala Avstrija proti koncu vojne in pravi, da je zopet povzela misel združitve nemško republiko in jo tudi svečano dokumentirala v členu 61. weimarske ustave.

Pokret za združitve ne pomenja velike nevarnosti le za

vzhodne države v Evropi, ampak tudi za Francijo. Francija in Nemčija nista krvaveli štiri leta zato, da bi končno trpeli še večjo Nemčijo, kot je bila pred vojno. Tudi Anglija je spoznala, kje tiči nevarnost, ker bi se z združitvijo Avstrije z Nemčijo zaprla dunavska kotlina in bi tako nastala barijera proti vzhodni Evropi. Isto velja tudi za Češkoslovaško, Poljsko in Rumunijo, ki se morajo le bati povečanja Nemčije. Zato so tudi odločno nastopile proti združitveni misli, ker bi bile sicer ločene od Francije. Zlasti mora biti vznemirjena z oborožitvijo Češkoslovaška. Ni dvoma, da si tudi Italija ne želi skupne meje z Nemčijo, ker je znano, da ta država ni prijetna soseda. Svica bi takisto le nerada videla, ako bi se Nemčija raztegnila do Predarlškega.

Po mnenju Helseya ni dovolj jamstva v tem, da se odpravi člen 61. weimarske ustave, ki je mogel prodrati l. 1919. vsled sklepa veleposlaniške konference. Interesirane države naj pazijo, da bodo mogle v danem trenutku preprečiti misel združitve Nemčije in Avstrije.

SLOVENSKA OBRT NARASČA V CHICAGI.

Chicago, Ill.

Te dni je otvoril naš rojak Mr. Andrej Glavač skupaj z nam Slovincem dobro znanim Frank Palacem krasni pogrebni zavod v hiši rojaka Mr. Leo Mladica na 22. cesti, med Lincoln in Robey Streetom. Zavod je popolnoma moderno opremljen in ima tudi predpisano "Chapel".

Mr. Glavača Slovincem ni treba še-le priporočati. Vsi ga poznamo in vemo, da je vreden vse naše podpore. Njegova postrežba je bila desedaj vsikdar točna in njegove cene vsikdar zmerne. Tudi je mož, ki je vsikdar pripravljen pomagati vsakemu, komur le more. Za napredek naše naselbine je že veliko storil. Zato ga bodo vsi rojaki gotovo v prihodnje še bolj klicali v potrebi, kakor do sedaj. — Njegov partner, Mr. Fr. Palac, ni naši naselbini tuje. Vsi ga poznamo in vsi ga imamo radi. Kadar koli se je šlo za napredek in korist naselbine, je bil vsikdar mož na mestu. Zato ga bomo rojaki gotovo radi klicali o priliki smrti. Vse pogrebe, katere je do sedaj vodil, jih je vodil na splošno zadovoljnost in vsak je bil zadovoljen z njim. Sedaj je prišel v naselbino med nas, sedaj ga ima v svoji sredi in zato bomo ob prilikah smrti klicali samo njega.

Poročevalec.

CIBROV JOŽEL DA V "CAJ-

TENGE" JERNAČEVO MICO.

Chicago, Ill.

Pa je "djala" Jernačeva Mica an dan, ko sem jo srečal tam na vogal Lincoln in 22. Streeta, da je Chicago fest, da se kar najbolj se postavi, kadar se je res treba postaviti. Vengava Urša je pa še celo trdila, da je Chicago še "ta nargurši" izmed vseh. Seveda sta nekoliko preveč povedali, ker je kdo drugi tudi še "nargurši." Seveda Jernačeva Mica, pa saj veste, kakšna je. Ta svoje bo trdila in trdila, pa če bi jo kdo tudi v vo-

do vrgel, pa bi še iz vode molila roko in kazala, da se striže trava. I, kaj se če, so pač nekateri ljudje hudo trmasti in imajo to za čast, če so trmasti in so še ponosni in "štolc" na to. Pa naj bodo! Jaz pa le to pravim, pustite vsakemu nekoliko veselja. Saj pravijo, da je še mogoče cesar Nero imel to veselje, da je rad muhe lovil po svoji palači, pa je bil ponosen na to in je vsaki večer dal razglasiti po mestu Rimu, koliko muh je ubil.

Ja, pa je rekla Jernačeva Mica, da je bila v petek povabljen na od g. župnika na "suprajz parti," da se je prav lepo "napucala" in svoje "babane" lase si je lepo navila, da bi bila za parti lepši. Pa je prišla na party, pa ni bilo nič pripravljenega za parti, samo gospod župnik so kazali neke lepe skledice in salice in skatljice, katere baje moramo dobiti vsi in da bo potem suprajz parti, ko bomo bazar končali. Je pa dejala Jernačeva Mica, da takega bazara kot bo letos pri nas, ga pa tudi še ni bilo ne v Chicagi, ne na cellem svetu. Pa ji je Vengava Urša povedala, da to ne bo bazar, da bo to "Indoor karneval," da bo to nekaj takega, kar še nikdar ni bilo. Septembra 25. v soboto večer, in 26. v nedeljo, je dejala Jernačeva Mica, da mora priti v našo šolsko dvorano vsakdo, kdor ima le količkanj revmatizma, tako da se bo dobro imel in se toliko smejal, da bo takoj ves revmatizem izgubil. Kdor ne verjame, naj pa pride poskusit. Pa še kakšna reč bo! Tam gor na "Roof gardenu," na strehi naše šole, bo Mr. Inč imel velikanski cirkus, ki se mu "bingo" pravi. Kdor bo hotel tja gori iti, se bo moral dvakrat prepasati, da ne bo od smeha počil in pa veliko vrečo mora seboj prinesiti, da bo nesel domov bingo dobitke. Pa kaj bo še vse na strehi, vsega še povedati ni smela. Pol je pa Vengava Urša rekla, da bo to vse nekaj posebnega, da Chicaga kaj takega še ni videla. Pa je

rekla, da so birtova mama tam od Zeksarbitra z Dunajske ceste že na poti, da bodo prišli za to slavnost v kuhinjo in bodo okrbeli kuhinjo in pripravili klobase in klobasice in jeterca in ledvice in še "vampe." In birtov oče od Zelene race so že tudi na poti, da bodo skrbeli za žejna grla prav po predpisih naše slavne prohibicije.

In pa seveda našo dobro Šontatovo mamo, to pa tako poznate in veste, da v celi Ameriki ne zna nobena kuharica tako nebeško dobre kave skuhati, kakor oni. In so že kupili nove ali 120 tisoč kilometrov.

"Hej! hej! prosim. Ti tap, nazaj!" je jel kričati Hibun. "Ali mi greš precej sem, gorato motovilo in me dvigneš na svoj hrbet! Za Boga te prosim, vrni se, nebeška zarja planin, krasota Indije, vrni se ali pa ti odsekam vse nohtove tvojih debelih prstov!"

Mati Guj se vlnudno zagrohoče, a ne uboga. Hibun dirja za njim, kar ga neso noge in vrže nanj močan konopec, da bi ga vjel. Toda Mati Guj razpne grozeče oba uhlja in ker je Hibun vedel, da to ne pomenja nič dobrega, ga izkuša pregovoriti prijateljsko:

"No, tovariš, ne uganjaj vendar neumnosti! In poberi se mi urno na delo, lenuh!"

"Hrrrrump!" je odgovoril Mati Guj in to je bilo vse! — To in pa grozeče napeta uhlja! — Nato si je Mati Guj mirno ulomil z drevesa vejo kot ogromen zobotrebec za zobe in pohajkoval po trati, smejoč se drugim slonom, ki so se trudili s štori v potu svojega obraza!

Hibun teče, ves iz sebe od jeze, k plan-tažniku, da mu naznani, kaj se godi in ta

Iz delavskih krogov.

Rudarska stavka v Angliji.

Po poročilih iz Anglije se rudarska stavka nadaljuje. Operaterji vztrajajo v svoji trdovratni protidelavski politiki ne meneč se za usodo premogarjev in njihovih obubožanih družin. Nobenega znamenja še ni, da bi se stavka v kratkem končala. Vlada, ki je pri generalni stavki imela tako glasno besedo, je sedaj popolnoma utihnila in moralno podpira celo premogarske magnate. Rudarji so prepuščeni nemili usodi. Se več, operatorji so zdaj začeli voditi tuintam posamezna lokalna pogajanja med lokalnimi stavkarji, kjer jim obljubujejo vse mogoče stvari, samo da bi na ta način zrušili delavsko solidarnost in enotno fronto angleških rudarjev. Seveda, da se angleški rudarji le malo menijo za te ponudbe. Poročila pravijo, da se jih je nekeje le nekaj malga odzvalo tem pozivom, a v splošnem stojijo rudarji trdno v enotni fronti in so pripravljene če potreba na največje žrtve v boju za svoje pravice.

Richmondalski premogariji zmagali.

V Richmondale blizu Forest City, Pa., so te dni odšli na stavko tamošnji premogariji, po številu nekaj nad 200. Vzrok stavke je bil spor med unijskimi rudarji in premogovniško družbo, ki je imela baje zaposlenih tudi nekaj neunijskih delavcev in poleg tega so imeli premogariji proti družbi pritožbe, da niso dobivali rednih kar, t. j. vozov, na katere nalagajo na jamah premog. Stavka je trajala le 4 dni in ko so dospeli zastopniki organiziranih premogarjev, so po kratkem sestanku prišli do sporazuma z zastopniki družbe, katere je obljubila, da bo odsej imela zaposlene le unijske premogarije, kakor tudi glede jamskih kar so prišli do sporazuma. Zadnji teden so se že vsi vrnili na delo in med premogariji in družbi vlada mir in sporazum.

Stavka gledaliških godbenikov končana.

Kakor znano, so na Labor Day odšli na stavko v Chicagi vsi gledališki godbeniki. Ker so s tem takoj dobila vsa gledališča mrtvo in pusto lice, so že po

rekla, da so birtova mama tam od Zeksarbitra z Dunajske ceste že na poti, da bodo prišli za to slavnost v kuhinjo in bodo okrbeli kuhinjo in pripravili klobase in klobasice in jeterca in ledvice in še "vampe." In birtov oče od Zelene race so že tudi na poti, da bodo skrbeli za žejna grla prav po predpisih naše slavne prohibicije.

In pa seveda našo dobro Šontatovo mamo, to pa tako poznate in veste, da v celi Ameriki ne zna nobena kuharica tako nebeško dobre kave skuhati, kakor oni. In so že kupili nove ali 120 tisoč kilometrov.

"Hej! hej! prosim. Ti tap, nazaj!" je jel kričati Hibun. "Ali mi greš precej sem, gorato motovilo in me dvigneš na svoj hrbet! Za Boga te prosim, vrni se, nebeška zarja planin, krasota Indije, vrni se ali pa ti odsekam vse nohtove tvojih debelih prstov!"

Mati Guj se vlnudno zagrohoče, a ne uboga. Hibun dirja za njim, kar ga neso noge in vrže nanj močan konopec, da bi ga vjel. Toda Mati Guj razpne grozeče oba uhlja in ker je Hibun vedel, da to ne pomenja nič dobrega, ga izkuša pregovoriti prijateljsko:

"No, tovariš, ne uganjaj vendar neumnosti! In poberi se mi urno na delo, lenuh!"

"Hrrrrump!" je odgovoril Mati Guj in to je bilo vse! — To in pa grozeče napeta uhlja! — Nato si je Mati Guj mirno ulomil z drevesa vejo kot ogromen zobotrebec za zobe in pohajkoval po trati, smejoč se drugim slonom, ki so se trudili s štori v potu svojega obraza!

Hibun teče, ves iz sebe od jeze, k plan-tažniku, da mu naznani, kaj se godi in ta

treh dneh prišli do sporazuma. Posamezniki in družbe, ki lastujejo gledališča, so uniji muzikantov ugodili in jim dali \$4.50 poviška tedensko. Pogodbo so podpisali za tri leta. Muzikanti bodo prejimali sedaj \$87 tedensko.

Letno zborevanje illinojskih organiziranih delavcev.

Zadnji ponedeljek, 13. sept., so se zbrali v Streator, Ill., zastopniki za letno konvencijo organiziranega delavstva države Illinois pripadajoči pod okrilje Ameriške delavske federacije. Konvencija ima za rešiti več zelo važnih vprašanj, kakor se poroča. Pričakuje se tudi viharne debat in razprav radi nekaterih delavskih vprašanj.

Sporazum med delavci pouličnih in nadulčnih železnic in družbo dosežen.

Kakor znano, je pred nedolгим skoro grozila stavka na pouličnih in nadulčnih železnicah v Chicagi. Sporne točke, radi katerih je nastal nesporazum, so bile nato predložene arbitrajski komisiji, ki je sedaj iste uravnala. Govorilo se je, da so zahtevali delavci 5c povišanja na uro, a družba pa so baje od svoje strani nameravale znižati plače delavcem za 5c na uro. Te trditve so sedaj dementirane in pravijo, da teh zahtev niso predložili niti delavci ne družbe. Dobili pa so delavci za varovalninske ugodnosti za slučaj smrti in bolezni, katerih dosedaj v tej meri niso bili deležni. Tako n. pr. sedanjih dogodkov daje delavcem zavarovalnino \$1000, katere premijo plača družba. Delavec, oz. dedič so upravičeni do smrtnine ne preje, kakor po dobi treh mesecev, ko nastopi službo. Enako je določena bolniška podpora za delavce po \$20 na teden, ki je plačljiva po dobi sedmih dni bolezni in traja 26 tednov. Do te bolniške podpore so delavci opravičeni šele po enem letu službe. Pogodba je veljavna za dobo enega leta, nakar se mora zopet ponoviti.

Seveda se govori, da delavci samo s temi pridobitvami niso zadovoljni. Pričakuje se radi tega baje ostrih razprav na prihodnjih organizacijskih sejah pouličnih in nadulčnih delavcev.

Seveda se govori, da delavci samo s temi pridobitvami niso zadovoljni. Pričakuje se radi tega baje ostrih razprav na prihodnjih organizacijskih sejah pouličnih in nadulčnih delavcev.

Seveda se govori, da delavci samo s temi pridobitvami niso zadovoljni. Pričakuje se radi tega baje ostrih razprav na prihodnjih organizacijskih sejah pouličnih in nadulčnih delavcev.

Tako sem torej vse to izvedel in mi je Jernačeva Mica povedala in Vengava Urša pa potrdila, zato pa vem, da bo vse to res in se že naprej veselim, da bomo imeli tak "good time" pri nas.

Čihačani, vi se pa le vsi pripravite in pridite.

Vaš Cibrov Jožel.

Poročnik Havard je tekom enega leta prebil 935 ur v zračni. Preletel je nad 75,000 milj kakor oni. In so že kupili nove ali 120 tisoč kilometrov.

Poročnik Havard je tekom enega leta prebil 935 ur v zračni. Preletel je nad 75,000 milj kakor oni. In so že kupili nove ali 120 tisoč kilometrov.

Dobro je povedal. Farmar je prišel v New York in se je peljal s poulično karo. Ker je bilo tesno in je on sedel, nekatere ženske pa so stale, ga je sprevednik pozval, naj napravi mesto neki gospe, kar je farmar radevolje storil. Gospa pa je zavrnila prijaznost: "Na ta topli sedež se pa res ne vse-dem!" Farmar pa ji je odgovoril: "Kaj mislite, da bom zavoljo vas še mrzle obkladke seboj nosil!"

Malenkosti delajo neprilike. Tako sta se razgovarjala dva prijatelja. In eden je podal dokaz: "Res je tako! Ko sem sinoči šel vinjen domov, sem svojo hišo hitro našel, a luknjice za ključ nisem mogel najti, da mi je moral policaj pomagati!"

Pa le morejo biti ljudje na luni. Prvi potepuh: "Čuješ ti, pravijo, da so res ljudje na luni, pa še bolj nas poznajo kot mi nje!" — Drugi potepuh: "Najbrže bo res. Kajti kadar v mesečni grem kam krast, se mi vedno zdi, da me nekdo opazuje!"

Škof prihaja! V nekem kraju je učitelj kaznovalec porednega dečka s tem, da ga je postavil pred šolo klečat. Pa je prišla mimo neka ženska in ga je vprašala, kaj tu kleči. Fantek se je pa odrezal: "Škof prihaja, pa bodo dali blagoslov!" In ženska je hitro pokleknila k dečku. Vsakega, ki je šel mimo, sta ustavila, da je pokleknil zraven in kmalu je klečalo že pol vasi in čakalo na škofa. Ko je bilo konec šole, je prišel učitelj po fantka. Kako se je začudil, ko je videl, koliko ljudi kleči pred šolo. Ko je izvedel, za kaj gre, ni apal povedati, da jih je fantek potegnil, pa je rekel: "Ravnokar je prišla pošta, da ne pridejo skozi naš gospod škof!" In je tako rešil fantka pred množico, a sam mu jih je naštel dvajset in pet.

Dober razloček. Silno vesten in natančen jud pride k rabinu (judovskemu duhovniku) in ga vpraša: "Ali smem na svetli sobotni dan ubiti bolho?" — Po kratkem premišljevanju odgovori rabin: "Da, smei!" — Potem vpraša jud nadalje: "Ali je pa dovoljeno tak dan ubiti tudi uš, ne da bi se kaj pregrešil zoper svetost sobote?" — "To pa ni dovoljeno; s tem bi se pregrešil!" — Jud debelo gleda, a rabinec mu stvar pojasni takole: "Bolho smeš ubiti zato, ker ti bolha lahko na svetli sobotni dan proč skoči; uš pa ne, ker ta tako ostane pri tebi..."

— Največji vojak v službi Strica Sama je Henry Koen-ders, star 35 let, iz Milwaukee, Wis. Meri 6 čevljev in 7 palcev.

Prof. Fr. Pengov:

SLON "MATI GUJ," UPORNIK.

Humoreska.

(Dalje.)

Gospodar pokima in gonjač izgine v goščavi. Mati Guj pa jo mahne mirno v gozd, k navajenemu delu.

Hibun je ravnal ž njim kolikor mogoče prijazno in pozorno, pa vendar se je zdelo, kakor da se čuti orjak zapuščenega in nesrečnega. Hibun mu je znašal najboljše rastlinsko gomolje in slaščice in ga je sčegetal pod brado; mali Hibunov otročiček se je po končanem delu ž njim igral in uganjal norčije. Hibunova žena pa se mu je sladkala z besedami: "Moji ljubček! Luč vsega sveta!" in podobnimi indijskimi pretiravanji. Pa tudi to ni genilo Mati Guja, ki je bil zakrknjen star fant, kakor Deesa, njegov gospodar, in ni imel prav nobenega

smisla za rodbinske neznosti. Mati Guj je koprnel samo po tem, da bi dobil spet luči svojega sveta — žganja in svojega rakije pijanega gospodarja, njegove divje udarce, pa tudi njegovo divjo ljubezen! Pri tem je pa vendar opravljal svoje delo popolnoma dobro, tako da so se vsi čudili.

Mej tem se je pa potikal Deesa po širnem svetu in med neprestanim popivanjem in zapravljanjem po veselih popolnoma pozabil, da je že potokeel čas dopusta.

Prišlo je jutro enajstega dne, a na plan-taži ni bilo po Deesi ne duha ne sluha. Kakor zadnjih deset dni, tako so odvezali Mati Guja tudi ta dan, da gre nadaljevat svoje delo in trpljenje. A ti, ki so mu odločevali danes usodo, so se zmotili. Z desetimi dnem je minul zanj čas odločen za delo: Mati Guj je pričel "stavkati!"

Pometal je se sebe vrvi, kakor bi hotel reči: "Kaj me to briga!" ozrl se je v višine na Hibuna, stresel ramena in odšel mirno iz gozda, na izprehod, kakor človek, ki ima drugje dovolj opraviti.

(Dalje prih.)

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO.

NASLOV IN IMENIK GLAVNIH URAĐNIKOV ZA BODOČA STIRI LETA:

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kočevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: John Shutte, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington Street, Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Building, Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Joseph Pritekel, 322 W. Northern Ave., Pueblo, Colo.
1. nadzornik: George Pavlakovich, 4717 Grant Street, Denver, Colo.
2. nadzornica: Mary Grum, 5117 Emerson St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Dan Radovich, Box 43, Midvale, Utah.
1. porotnik: Joe Pomikvar, 1030 E. 7st St., Cleveland, Ohio.
2. porotnik: John Koeman, 1203 Mahien Avenue, Pueblo, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavne tajnike, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem, spremembe zavarovalnice, kakor tudi sumljive bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa potrebna in potrebne listine.

SLOVENCIM PRISTOPIJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GL. TAJNIKA ZAPADNE SLOV. ZVEZE.

Cenjeno članstvo:—Ker se naš vrhovni zdravnik dr. J. F. Snedec ni še povrnil s počitnic, vam naznanjam, da bodo čeki, kakor tudi mesečna poročila se malo zakasnela, kajti vse prošnje so zadržane v njegovem uradu. Vam naznanjam, da kakor hitro bom dobil omenjene prošnje od vrhovnega zdravnika, bom nemudoma naredil čeka, vsem prizadetim članom ter iste razposlal na določena mesta brez nadaljnjih ovir.

Ker je naš vrhovni zdravnik bil v preteklosti vedno točen, sem prepričan, da ne bo nihče godrnjal, ker bo ček malo pozneje prišel kakor po navadi. Nadalje vas še enkrat opominjam, da velika kampanja je vedno odprta. Najboljša prilika za pridobiti nove člane v naša društva, kakor tudi ustanoviti nova društva, se nam nudi v tekočem mesecu, kajti pristopnina je olajšana novoprstopnim članom v tekočem mesecu in nagrada prijavitelju novega člana je še vedno po \$2 za vsakega kandidata, ki hoče pristopiti v ZSZ.

Vse drugo sem že pisal v prejšnjih številkah. Toda če še kakemu članu (ici) ali kakemu rojaku ni kaj na jasnem, sem vam vsem na razpolago vsaki čas, da vam dam vse potrebne informacije.

Upam, da sedanja kampanja se bo obnesla z največjim uspehom, kajti ne vidim nobenega vzroka, zakaj bi vsi Slovenci in Hrvat ne spadali v ZSZ, v organizacijo, ki je nepristranska, v organizacijo, ki vam daje ravno toliko ali pa še več podpore za nižje assesmente, kakor plačujete pri drugih organizacijah. In poleg vsega tega pa lahko poveste vsakemu novoprstopnemu članu, da smo solventni ter da stojimo na močni finančni podlagi. Zato sem prepričan, da bomo šli vsi na delo ter pridobili vsak najmanj po enega novega člana v tekočem mesecu, ali pa vsaj v tekoči kampanji, koja se zaključuje z dnem 31. decembra t. l.

Vse bratsko pozdravljam ter ostajam Vaš za najuspešnejšo kampanjo,

Anthony Jeršin, gl. tajnik.

DOPIS.

IZ URADA DR. SLOVAN ST. 3 Z.S.Z. Pueblo, Colo.

Na sliji dne 22. avgusta je bilo sklenjeno, da bo društvena veselica dne 11. septembra, ker je pa tisti večer bil cerkveni piknik, je pa veselilni odbor isto prestavil na soboto večer, 18. septembra, ob 8. uri zvečer. Shustarjeva orkestra bo igrala v sv. Jožefa dvorani, vstopnina bo 50c za moške, 10c pa za ženske, to pa zato, ker se bojo dale nagrade: prva, druga in tretja, in sicer tistim, ki bojo srečni.

Vse člane dr. Slovan se s tem potom vabi, da se udeležijo te plesne veselice, ker dr. Slovan že dolgo ni nič plesal imelo. Na tej veselici lahko pokažemo, da smo živi in s tem lahko dobimo nekaj novih članov, posebno ta mesec, ker vstopnina v društvo je prosta.

Toraj bratje in sestre na svilenje v soboto večer, dne 18. septembra v sv. Jožefa dvorani. Kateri želite tikete prodajati, iste lahko dobite pri tajniku.

Z bratskim pozdravom,
Jos. Pritekel, tajnik,
322 W. Northern Ave.

SMRTNA KOSA.
Hiawatha, Utah.

Bratji in sestrama Zapadne Sl. Zveze dajemo znati tužno vest o smrti našega sobrata John Kravanja, rodom iz vasi Buca, općine Flića, Primorsko, rojen 15. marca 1885; poginuo u King Mine No. 2, West Hiawatha, Utah, 19. avgusta 1926 u jedan sat poslije podne.

Ostavlja ovdje u Americi

brata Andrej Kravanja, za koga pak sobrat društva neznaju. Sobrat John Kravanja je stupil u naše novo osnovano društvo u marcu mesecu tekuće leto, bio dobar i dičan član, kojega sojaljevalju sobratu člani i sestre članice od društva "Gorski Junaki" št. 30.

Naše novo osnovano društvo zahvaljuje se sobratom društva št. 14, koji su prišli na pogreb našem sobratu, kao i sobratom od NSPJ. iz West Hiawatha, Utah, koji su prisustvovali pogrebu našeg člana i sobrata John Kravanja i priložili venac na grob pokojnoga.

Društvo "Gorski Junaki" su zastupali pak pokojnomo sobratu i članu u ime njegove rodbine, brata, sestra, očeta i majke koga ni jednjega ni bilo da si doprate svojeg najmilijeg u grob u ovoj nam zemlji u kojoj se hranimo.

Zanajviše zahvaljujemo sobratu Frank Zeli i gospodji Zeli, koji prisustvovali u pogreb, kao sobratu i prijatelju i položili venac na grob pokojnoga.

Brati i sestre društvo "Gorski Junaki" št. 30 sažaljuje za svojega brata, kojega smo pokopali 22. avgusta 1926 u Price, Utah. Sažaljujemo u ime društva Gorski Junaki št. 30,

Mike V. Gerlich, tajnik.

Srebrno poroko

sta praznovala na Brezjah z lepimi slovesnostjo v krogu svojih sorodnikov in znancev g. Jožef Karu in njegova soproga Marija.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Dom in šola.

Za naše malčke je zopet prišla resna doba. Po veseljem in brezskrbnem življenju med počitnicami jih vidimo zdaj dan na dan stopati zamišljenih glav, z bremenom knjig pod roko, proti hramu učenosti. Starši, zlasti tisti, ki imajo po več otrok v hiši, so večinoma veseli, da se je zopet začelo šolsko leto. Otroke namreč, na katere so morali sami paziti tekom počitnic, zdaj oddajo drugemu pazniku, na katerega se popolnoma zanesajo — šoli. In tako jim je čez dan ena skrb za glavo.

Prav je, da se starši veselijo, ko odpravljajo svoje otroke v šolo, a ni prav, ako se veselijo le iz gori omenjenosti. Glavni povod njih veselju bi morala biti zavest, da se jim je zopet približala tovarišica, ki jim bo pomagala vzgajati njih otroke.

Da, šola je v prvi vrsti pozvanja, da iz deteta z odgoja napravi človeka. Otrok ne hodi v šolo samo zato, da se nauči čitati, pisati in računati, ne, čitati, pisati in računati se uči zato, da ga nauči napraviti iz človeka-poštenjaka, človeka na svojem mestu, koristnega človeški družbi.

Glavna skrb šole je, da ne vzgaja otroka samo za danes ali jutri, ampak da vzgaja v njem človeka, ki bo šel nastat iz njega. A otrok je mali človek in ne obstoja zato posebno poštenje za otroke in posebno za odrasle.

Današnja šola se precej razlikuje od šol pred nekoliko desetletji. Vem, da si marsikdo izmed vas, staršev, misli: "Ej, drugačni so bili nekdanji časi, ko smo za vsako najmanjšo pogreško dobili batine. Šolske so-be brez šopa brezovk si sploh mislili nismo mogli. Kak strah in poslušnost je tedaj vladala v šoli. Ko je otrok srečal učitelja, mu je strahu skoraj kri zamrznila po žilah. Tedaj se je delalo! A nova današnja šola? Kakšna šola je to, brez palice in brez strahu?"

Dragi prijatelji, premislimo malo te stare čase. V stari dobi, pred kakimi sto leti, ni bilo niti volitev, niti politike med narodom. Bila je samo ena vlada, vlada močnejšega, vlada sile, vlada pesti in palice. Narod ni smel misliti s svojo glavo, za to so se brigali drugi. Narod je moral samo ubogati; da se nauči ubogati — so ga pretepali. Pretepali je gospodar svoje kmete, pretepali so na sodnji, pretepali pri vojakih in pretepali tudi v šoli. In res so te batine vzgojile poslušne ljudi. Tako poslušne, da so slepo ubogali in šli prelativ svoji kri šilom tujih dežel. Ubogali so celo tedaj, ko se jim je zapovedalo, da dvignejo roko na svojega brata.

Zdaj pa sodite sami in povejte, je-li to bila vzgoja? Ne,

to je bilo ubijanje človeka v človeku. Človek ni nima živina, da bi ubogal brez besede in bi se pokoraval brez razuma in brez misli. Človeka je Bog obdaruil z razumom, da lahko misli in razmišlja o vsem. In vidi-te, vse to nasilje ni moglo uničiti človekovega ponosa, ni moglo preprečiti, da bi narod ne izpregledal in videl, da ni njegova dolžnost samo, da uboga, ampak tudi, da o vsem razmišlja.

Na ta način se je povsem obrazilo ljudsko mišljenje. Dočim so nekdanji kralji in cesarji samolastno in po svoji volji vladali in je narod, izvzemši nekoliko velikašev, ostal brezpraven in moral samo slepo slušati ter se pokoravati, se morajo danes kralji nasprotno pokoravati zakonom, katere je postavil narod po svojih izvoljenih poslancih. Dočim je nekdanji zadostoval, da je znal človek ubogati, se danes zahteva, da zna vsak posameznik zdravo in pošteno misliti in se brez sile, brez nasilja in brez batin pokoravati temu, kar je sam uredil in sam odločil. Današnji otroci so jutrišnji ljudje. Zato je šola poklicana, da odgaja danes otroke v takem duhu, da se bodo znali jutri kot ljudje iz proste volje in po svojem razumu pokoravati predpisom in zakonom, in ne, da bi ubogali samo pest in palico. Zato se današnja šola čim manj poslužuje palice in stremiljenje gre za tem, da bi se jo sploh odpravilo, ako je le kako mogoče.

Da pa je šoli mogoče doseči svoj cilj in v otroku vzgojiti človeka, je potrebno, da v tem oziru tudi dom izvrši svojo dolžnost. Otrok je v šoli le nekoliko ur vsak dan; ostali večji del dneva prebije doma. Zastonj pa bo ves trud šole, ako je tudi dom ne bo podpiral nje stremiljenju. Dom in šola morata iti složno in sporazumno drug z drugim, drugače ne bo uspeha pri vzgoji. Kar otroka šola nauči, tega naj starši ne skušajo v njem pobiti.

V neki šoli je učitelj večkrat pripovedoval učencem o škodljivosti pijančevanja in o njegavih strašnih posledicah. Nekoga dne je pri razlaganju iste-ga predmeta neki deček, sin pijančev, nepremično gledal vanj in učitelj je opazil, kako dečkove oči vedno bolj solzne postajajo. Naenkrat ga premaga, si pokrije obraz z rokami in začne glasno plakati. Učitelj presenečen prekine svoje predavanje, pristopi k dečku in ga vpraša, zakaj joka? Deček mu odgovori: "Moj oče je rekel, da gospod učitelj laže ko pravi, da vino in žganje zastrupljata ljudi." Morete si misliti, kako je ta brihtni deček trpel, kajti meni je verjel, a na drugi strani ga je oče napeljeval, naj mi ne verjame, češ, da sem lažnik.

Deček ni vedel, naj-li verjame očetu ali meni — domu ali šoli.

Iz tega vzgleda izprevidite, kako daleč dovede nesoglasje med domom in šolo. Je ravno tako, kakor bi dva gospodarja orala eno in isto njivo ob istem času in bi eden vsejal nanjo pšenico, a drugi koruzo. Na tej njivi bi ne obrodila niti pšenice, niti koruze. Tako tudi iz otroka ne bo nikoli pravega človeka, ako bo šola sejala vanj druge nauke, a dom zopet druge. Šola in dom morata iti roka v roki drug z drugim. Starši bi morali večkrat povprašati v šoli o stanju svojega otroka, kako se uči in kako uspeva. Bodi-te prepričani, da bo učitelja to le veselilo. Kadar pride otrok iz šole, ga je treba vprašati, kaj je v šoli delal, o čem je govoril učitelj, kaj so čitali, kaj računali itd.?

Tako bo dom nadaljeval in izpopolnjeval delo šole. Ko bo otrok videl, da se starši zanimajo za to, kaj se v šoli godi, bo dobil več veselja do šole, raje in marljivše se bo učil, a naukov, pridobljenih v šoli, ne bo pozabil, ker si jih bo s pripovedovanjem in ponavljanjem doma bolj temeljito vtisnil v spomin. Na ta način ne bomo v življenju srečavali ljudi, ki po preteku par let, odkar so zapustili šolske klopi, ne znajo niti svojega imena več podpisati, kaj šele, da bi bili zmožni, sestaviti kako pismo. Taki ljudje so v sramoto samim sebi in v sramoto celemu narodu in to večinoma po krivdi staršev, ki se niso brigali, da bi pri vzgoji sodelovali s šolo.

Avstrijska granata na dvorišču našega dvora v Belgradu.

Nedavno je prišel na mestno komando neki Nemec in izjavil, da je na dvorišču našega dvora zakopana avstrijska 42 cm granata. Z izkopavanjem se je pričelo. Ko je kraljevska dvojica odšla na Bled. V globini 3 metrov je v resnici ležala 42 cm granata. Izkopani sta bili tudi dve okostji. Granato so nato prepeljali na Rakovico, kjer so jo razstrelili.

Read ADS. in "Amerikanski Slovenec!"

LESENA HIŠA v dobrem stanju 6 sob, elektrika, kopalna soba in plin ter lepa klet. 1830 W. 23rd St. Phone Canal 6272. S-sr do s

PRVIČ DANES V SREDO VEČER

Predprodaja vstopnic
Cene: Mats. 50c do \$1.00
Zvečer. 50c do \$2.00.

Dvakrat dnev. — Vsi prostori rezervirani.

WARNER BROS. predstavlja

VITAPHONE

Igra

JOHN

BARRYMORE

v "DON JUAN"

Najbolj romantična povest v literaturi.

Mc VICKERS GLEDALIŠČE

Ravnatelj: Bahalan & Katz

Lesni delavci slabo plačani.

Zastopniki organiziranih lesnih delavcev, ki delajo po raznih žagah, gozdovih itd., poročajo, da je na tem polju še nad 80 odst. delavcev, ki ne spadajo v unijo. Organizacije se trudijo in so si nadele kot glavno nalogo organizirati te delavce v unijo. Lesni delavci so po raznih kempah in žagah naravnost sramotno izkoriščani. Nekateri ne zaslužijo več kot po \$2.50 do \$3.50 na dan. Delajo pa po 10 in 12 ur prav težko vsak dan. Poleti delajo v silni vročini, po zimi pa v veliki zimi, kjer si jih mnogo vsako-leto pokvari

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom v Waukeganu, Ill. in po državi Wisconsin naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Kurnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za Amerikanskega Slovence in Ave Maria. Rojakom ga priporočamo, da mu grejo na roko in pomagajo širiti katol. tisk. Uprava "Am. Slovenca."

GROZDJE V CHICAGU

Prihodajo soboto, 18. septembra, pride 2 kari kalifornijskega grozdja na Paulina. St in Blue Island Ave. Ena kara "Zinfandel" in ena kara "Muskatel."

Rojakom priporočam, da pridejo v soboto na lice mesta, kjer bodo stale kare, da grozdje ogledajo in kupijo. V naklonjenost se priporočamo vsem našim starim in novim odjemalcem.

LOVRENC LOTRIČ, 1937 Trumbull Avenue, Chicago, Ill. Phone: Rockwell 8426

KJE SE NAHAJA

Mr. Ivan Lozej, doma iz Vrhpolje pri Vipavi, sedaj Venezija Giulia, Italija. Naprošam vsakega, ki zanj ve, posebno čg. duhovnike, ki imajo največ stika z našimi rojaki, da mi sporoče njegov sedanji naslov na upravnistvo tega lista. t.sr

PRODA ZA NIZKO CENO hišo zidano iz opeke, 3 nadstropja in sedem stanovanj. V hiši je lokal, pripraven za vsako obrt. Klet je velika. Prodram radi slabega zdravja. — John Hlad, 1831 So. Throop St., Chicago, Ill. — Phone Canal 4806. t.srč

ZGODBE NAPOLEON-SKEGA VOJAKA

je ime zanimivi povesti, ki jo je spisal v francoskem jeziku Erckmann-Chatrian, poslovenil A. B. — Veleznimiva vsebina, ki obravnava zadnje dogodke napoleon-skih vojn, pohod Napoleona v Rusijo, odločilno bitko pri Lipskem in končni poraz Francozov. Povest bodo z užitkom brali zlasti oni, ki so bili vojaki sami in tudi drugi, ki jih tako čtivo zanima. V kratkem je začnemo objavljati v "Amer. Slovencu."

Prijatelje lista prosimo, naj na to zgodovinsko zanimivo povest opozorijo svoje prijatelje in znance, da se na list naroče in da bodo povest čitali od začetka.

MALI OGLASI.

HIŠE IN LOTE.

ROOMING HOUSE 10 sob, pohištvo, garaža, elektrika, pogodba do oktobra 1927, ali pa rentati po \$67.50, dohodki \$158.00. 1621 W. Van Buren St. 43-t do t

LES. HIŠA 7 sob, za veliko družino. \$4000 na odplačilo. 4228 Carrol Ave.

BUNGALOW 5 SOB, furnace heat, blizu "L", zaprti porč, klet, ometano in vse moderno. 1830 S. 51st St., Cicero, Ill. 42-s do s

BUNGALOW 5 SOB, vse improvements. Ph. Palisade 8438 ali na 3117 Kilpatrick. 41-s do s

LES. HIŠA prado radi boleznij za nizko ceno. 3518 S. Mozart St.

2 STAN. HIŠA, parna toplota, moderno, 6 in 7 sob, garaža. 6325 Peoria St. 53-sr do sr

2 NADSTR. HIŠA po 6 sob, 7939 S. Sangamon, nizka cena. 59-s, t, sr

REAL ESTATE NIZKA CENA

Les, hiša 8 sob vel., lota 60x125, lep vrt, \$6309. Klet vel. Naragansett Ave. blizu Grand Ave. Takoj \$3500.

NOVA ZID. HIŠA 2 nadstr., parna toplota, Hrastov les tla, jako lično. \$15,000, takoj \$3500.

NOVA ZID. 2 stanov. 2954 Fletcher St. parna toplota, hrastov les. — \$14,500, kar je v resnici nizka cena.

9 STAN. parna toplota, 6 po 5 sob, 3 po 8 sob. Potomac Ave. \$40,000.

12 STAN. in 2 trgovini, novo poslopje. \$60,000.
ROTH BROS.
4006 West Division St.
Odpričo zvečer in ob nedeljah. 62-s, t, sr

BUNGALOW 5 SOB, zid. \$8900, takoj \$2500, porč za spat, cirk. topk Soba v podstrešju klet ometana, cesta tlakovana, garaža za 2 kari, fina vodovodna napeljava. 4414 N. Marmora Ave. Kildare 7327. 63-s do s

BUNGALOW 5 SOB, garaža za 2 kari, 3 bloke do C. M. & St. P. in cestne železnice, blizu šola, cerkev. 2040 Newland Ave., Columbus 10579. 66-s, t, sr

BUNGALOW, 6 vel. sob, centr. kurjava, podstrešje z 1 sobo, keratina jed. soba, garaža za 2 kari, alloy tlakovana. Lastnik potrebuje denar. 5323 N. St. Louis Ave. 67-s, t, sr

4 STAN. HIŠA \$200.00 dohodkov mesečno. Cena \$18,500, 3124 Fulton Blvd. 68-s, t, sr

NOVA HIŠA, 5629 N. Maplewood Ave. 1 in pol nadstr. 2 stan, po 4 in 6 sob, garaža za 2 kari, rent \$60.00 in \$80.00 mesečno. Cena \$15,000. 70-s, t, sr

NIZKA CENA ZA HIŠO 6 SOB. Hrastova tla, blizu šole in cerkve. R. I. in cestne želez. na lahka odpl. 1350 W. 98th St. Ph. Beverly K. 4667. 71-s, t, sr

BUNGALOW ZID. 5 sob, porč za spat v steklu, Centr. kurj., lota 37½x125, prodra radi boleznij. 6430 N. Maplewood Ave. 72-o, t, sr

BUNGALOW 6 SOB, lota na vogalu, 33x125, vse moderno, na novo dekorirano, elektrika, furnace ht. porč v steklu, podstrešje, \$11,000 — takoj \$6000. \$4500 na prvo vključbo, \$500 na drugo. L. Guido, 7800 St. Lawrence Ave. Ph. Vincennes 0756. 73-s, t, sr

BUNGALOW ZID. moderno, parna topl. garaža za 2 kari, blizu kare. — 4812 Concord pl. 74-s do s

BUNGALOW 6 SOB, garaža, 30 čevljev lota, ally in cesta tlakovana blizu 60. in Washenaw. Lastnik odputuje z mesta. \$9300, takoj \$3000, ostalo obroke. F. P. Basko, 29 S. La Salle St. Rand. 4781. 79-t, sr, s

FARME NA PRODAJ

165 AKR. La Porte okraj farma. Geo. Allwater, Kinsburg, Ind. 37-s do s

80 AKR. ZEMLJE. 50 akr. pod pljuhom, tudi 40 akr. od katerih je 10 obdelane. 2403 Central Ave., N. E. Minneapolis, Minn. 76-t, sr, s

DELO IN SLUŽBE

"EXPERIENCED OPERATORS" za ženske naradne obleke in predpasnike. 1621 Milwaukee Ave. 58-sr do sr

POHIŠTVO različno prodaja po nizki ceni Winkler, 4508 Hazel Ave. 63-s

UGODNA PRILIKA.

GREASING POSTAJA, auto laundry blizu mesta, dolga pogodba. 700 Washington Blvd. Monroe 3584. 32-s do s

PAINT STORE na prodaj ali zamenja za hišo. 4357 Armitage Ave. 75-t do t

GENTS FURNISHING STORE, do-bro opremljeno na W. 26th St. med slovenskim in poljskim narodoma. — 3439 W. 26th St. Jindrick Bros. 69-s, t, sr

"GOSPOD LISEC"

POVEST.

Spisal Dr. Fr. D.

"Verjamem. Lisek bo gospodar na Vrbanovini in na Brdarjevini, na mojem in na tvojem domu; zakaj Janez je popolnoma v Vrbanovih rokah. Tako se menjajo gospodarji." — Z vrta so prišli na polje. Otroka sta jela poditi vrane, ki so glasno kričale sedale in vzdigovale se pred njimi.

"Oh, dolg čas je; pojdimo domov!" izpregovorila je žena.

"Lej gozdiček!" dejal je Tone. "Pod oni mi košatimi hrasti sva počivala prvo leto o poldanski vročini." Bidek smeh mu je zaigral krog ust. "Veliko sva se trudila; a lepo je bilo takrat vendar. Ampak kdo si je mislil! Zdaj bomo pa čez zimo gori v bajti, in na pomlad se mi morebiti posreči kaj pripravnega. Če ne —"

"Bodeva pa delala drugim," dodala je žena; "saj sva vajena. Bog nama lahko pomaga povsod."

"Kakor bi se mi trgalo srce v prsih, tako mi je, ko se moram ločiti od tega polja," mrmral je Tone, gledal tja po bregu in pobral tu kamen iz njive, da ga vrže na pot, tam popravi ograjo, ki se je bila razdrila.

"Nesrečna pogodba, ki sva jo sklenila pri Lisci!" dejala je žena in povesila oči. "Zakaj sem se udala takrat jaz!"

"Ali ti je žal?"

"Ni mi žal zame, ampak zate mi je žal, ki sem ti želela sreče in prinesla nesrečo."

"Ne govori tako, Jerica," ugovarjal je Tone in stisnil jo za roko. "Jaz pravim: če mi vzame Lisek vse drugo, tebe še imam, hvala Bogu!"

"In Tončka imava in Jerico," pristavila je ona; "zatorej si nikar ne teživa sroa!"

Tiho so šli domov. Kdor jih je srečal, pozdravil jih je prijazno ali preklel gredoč Liscu.

"Ljudje naju imajo radi," menila je žena. "Če se le ne bodo čez par dni lizali Liscu in Vrbanu!"

Večer je bil dolg in žalosten. Kmalu za otrokoma sta šla oba k počitku; a gospodar ni mogel spati, ker je premišljeval, kako bi uredil svoje reči.

Zjutraj zgodaj se je napotila Jerica proti Litiji in molila za srečen uspeh težkega pota. Tone je spravljal živino v Kovačev hlev. Kovačevi so mu pomagali, hudovali se na Vrbanu in Liscu in svetovali mu. Malosrčen jih je poslušal Tone; zakaj vedel je, kako malo ima prihranka in kako težko se dobi na posodo. Opoldne je prišla žena trudna domov.

"Kaj ne? Nič," vprašal je mož maloupen. "Ni! Vse zastoj!" dejala je ona in pripovedovala, kako je dobila v Litiji Vrbanu z Liscem in Lenko, kako je prosila strijca in kako je ta že prijenjal. A nesreča je prinesla zopet Matevža dol. Lisek je takoj hudobno opomnil, da je prišel meni na pomoč, češ, ker oklic še ni izdal. Jaz sem ugovarjala, da še vedela nisem za Matevža, in Matevž je potrdil in rekel, da gre na božjo pot. A strijca se

ni zmenil zame več; kar na Matevža je vpil, zakaj da hodi za njim. "Kdo hodi za Vami!" dejal je Matevž. "Jaz hodim za nevesto Vaso, za Lenko, da se ji prikupim in priporočim, ko bo vdova." Takrat pa se je začel tak vrišč, da se ni slišala nobena beseda več. Pozvonilo je, preden sem mogla samo jedno besedo še izpregovoriti s strijcem. — Koliko hudega nam je že storil ta nesrečni Matevž! Ti Lisci vse tako zavijejo, kakor da bi ga mi šuntali."

"Naj bo, kakor hoče," dejal je Tone. "To bodeva tudi še prebila."

Popoldne je prišla Liščeva gospa z zidarji.

"Najprej se bo hiša od zunaj popnavila in pobelila," dejala je oblastno, "da ne bo kakor podrtja. Slišiš, Jerica? Do jutri pospravite iz gorenjih prostorov vso ropotijo, ker drevi pridejo slikarji, ki bodo vse prenovili. V tak brlog ne bo hodila nevesta." — Toneta je grabila jeza, da bi se ustavil, češ, da nima danes in jutri še nihče ukazovati tod; a pomislil je, kako bi bilo smešno za par trenotij vleči se, in prikal je, da bode storil. Omalda ga je bila bridkost, da ni več čutil svoje nezdore. A koliko srečnejši je bil kljubu vsi revi Tone od brata Janeza, ki je baš tisto popoldne popival in bahal v Kovačevi krčmi!

XIII.

Vrnitev Jerneja je bila Janeza Brdarja zopet nekoliko pomirila. Zdelo se mu je iznova, da je bil beg nepotreben. Lahko bi bil rešil konja in voz, lahko sklenil še kako kupčijo in častno se vrnil domov, da ni bil tako strahopeten.

Zapazil pa bi bil Brdar, ako ne bi bil tako zatopljen v svoje misli, kako spravlja Prelaznik pred nevihto pod streho svoje snopje, kolikrat se izgubi v bližnji hosti, kako prihajajo skrivaj in oprezno sumnivi ljudje, in koliko pota ima Matevž. Začelo se je gibanje po Dobravi. Zanikarni in zadolženi kmetovalci so se poprijemali kupčije. Ta je vpregel par volov in šel skupljat pšenico ali maslo, drugi je vrgel vrečo čez ramo in napotil se po ježice, podjetnejši in pogumnejši so se peljali na Hrovaško in Ogorsko po konje. Začeli so plačevati dolgeve in dobro živeti. Dobrodušni Brdar, ki je kazal pogum le doma, je odlašal potovanje od dne do dne. Saj nekoliko se je moral odškoditi za trud in strah.

Tako je sedel tisto popoldne pri Kovači, gledal skoz zatopljene šipe malih oken po jesenskem polju, nagnil zdaj pa zdaj kupico, popraševal Kovača o tem in onem in dolgočasil se, ker ni bilo družine. Kovaču bi se bilo dopadalo to posedanje in popivanje, da ni bil gost njegov zet. Tako mu je odgovarjal na kratko in ga sem ter tja malo vščipnil z besedo, kar je močno jezilo Brdarja, ki je čutil denar v žepu.

"Koliko pa ti je že vrgla kupčija čistega?" vprašal je Kovač porogljivo.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljem na dom. Prevažam pohištve ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu! 2018 W. 21st Place CHICAGO, ILL. Phone: Roosevelt 8221.

New - yorško grozdje.

Svojim dosedanjim odjemalcem in drugim rojakom naznanjamo, da bomo tudi letos razpošiljali new-yorško grozdje, katero daje najboljši sok za naš okus. Vedeti pa je treba, da ni vse grozdje v državi New York enako, eno daje boljši sok nego drugo. Naša 6-letna izkušnja v tem poslu in naše poznanje vseh vinorodnih krajev zagotavlja našim odjemalcem najboljše grozdje. Naš zastopnik bo osebno nadziral vse pošiljave.

Zaradi toplega vremena obeta biti kakovost new-yorškega grozdja izredno dobra, kakor že več let ne.

Za nadaljna pojasnila o cenah, plačilnih pogojih, o načinu razpošiljanja itd. pišite čim prej na

JUGOSLAV AMERICAN CORP., 445 W. 42nd Street, New York, N. Y. ST, P

Stop! Pozor!

Ako Vam izpadajo lasje ali ste jih že izgubili, moja "ALPEN-tinktura" napravi, da v osmih dneh počnejo lasje rasti. Stari in mladi gospodje, kakor tudi dame, rabijo samo mojo "Alpen-tinktura" za rast in proti izpadanju las. "Ker je dokazano, da je "Alpen-tinktura" silno dobro sredstvo na svetu moderne znanosti, ki deluje v roku 8 do 14 dni na lasne korenine, da lasje takoj začnejo rasti. "Bruslin-tinktura" zoper sive lase tako izvrstno deluje, da postanejo lasje v osmih dneh popolnoma naravní kakor v mladosti.

Dalje imam najboljša zdravila, kot za Revmatizem, rane, opekline, srbečo kožo, kurje oči, bradavice, potne noge, solne pike, ali drugo nečistost na obrazu. \$5.00 vsakemu, ki bi rabil zdravila brez uspeha. Pišite po cenik, pošljem ga zastonj. — Jacob Wahlich, 1436 E. 95th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKOM V CLEVELANDU naznanjam, da sem prevzel knjigarno Mr. Frank Kurnika. Obenem sem prevzel s tem glavno zastopništvo za Cleveland za lista "Amer. Slovenec" in "Ave Maria." V moji knjigarni imate na izbiro vse knjige iz knjigarne Amer. Slovenec. Prejel sem tudi mojo knjigo "Štiri leta v ruskem ujetništvu," katero rojakom vsled nje velezanimive vsebine posebno priporočam. — Obenem se priporočam vsem naročnikom Am. Slovenca in Ave Maria v naklonjenost. Vsem bom skušal postreči vsikdar kar najboljšo.

Knjige oddajam proti primerni odškodnini tudi na posodo.

JOSIP GRDINA, Zastopnik "Amer. Slovenca" 6121 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

ROJAKI V SO. CHICAGO

ALI SE NE VESTE DA IMA

JOS. GORNIK

na

9476 — Ewing avenue

v zalogi vedno najboljše grocerijsko blago, vsakovrstna meso,

svetle in prekaljeno. Parutino in vse kar slovenska gospodinja

potrebuje?

Vsem se priporoča v poseti!

Najstarejši trgovec z železnino v Chicagi je

A. M. Kapsa

2000 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO

Phone: Canal 1614.

Trgovina vsakovrstne železnine, električne potrebščine, plinovce, avto potrebščine, železni material za vsakovrstne stavbe. — 1500 RAZNIH PREDMETOV V ZALOGI! Blago dovažamo na dom. — Začnite trgovati z nami in ostali boste naš stalni odjemalci.

Naše cene so najnižje v mestu!

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gornik

SLOVENSKA TRGOVINA Z OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

217 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.

GOSPODINJE V JOLIETU

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

MESO IN GROCERIJU

V zalogi imam vedno vsake vrste sveže ali suho prekaljeno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko obrt.

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS., JOLIET, ILL.

Chicago Telefon 2917.

DR. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURG IN PORODNIK.

X ŽARKI. Zdravi vse bolezni hitro in uspešno. Specialist za zdravljenje vse moških, ženskih in otroških bolezni.

1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill. Pho. Armitage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo od 10-12.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Resnice ne bo nikjer.

Proletarec pravi v "Vščipcih," da se škof Jeglič že kesa, da je prišel sem ker ga izrabljajo." Drugi pišejo o polni malhi. Resnica bo edinole ta, da je napredna gospoda malo zbegana.

Razne pameti.

Zarkometer razločuje zdrav pamet in primitivno pamet. O primitivni pameti pravi, da požre vse od Jehoveta in Adamovega rebra do špiritističnega bunka. Zdrava pamet pa je napredna, ki da na špiritizem ravno toliko kakor na ustvarjenje. Gosh, smo mi napredni pametni in so primitivni neumni!! Kdor se ima za kralja, pa ni, pride v norišnico. Glede špiritizma je napredna pamet najmanj za sto procentov pred primitivno, glede požiranja pa mora toliko požreti, da je vsako nadaljnje požiranje nemogoče. Mi smo mi, oni so pa. . .

Našli so — dlako.

Amerikanski Slovenec je v št. 185. z dne 13. julija v uvodnem članku omenil tiste, ki pri listu delajo in izrekel zahvalo in priznanje. Prosveta je to pograbila in naznanja čitateljem novo novico, da "vse visi samo na osehah." Tako-le oznanja to veselo vest:

There you are! Boljšega priznanja ni treba. Ves trušč in hrušč opravlja par oseb. Ljudstvu ne zaupajo, ker ga nimajo! Ne trdnega, prepričanega. Navdušenje ne prihaja iz ljudstva, iz svežih in razumnih moči. Ves krič in vik dela nekaj oseb, ki imajo interese, da to delajo. Te osebe so jezuitsko namazani Trunki, ki zna dobro skrivati karte v rokav, bizniški talent in boss Kazimir, ki je glava cele križarijade, in beznisko nadarjeni Černe; tem pomaga še clevelandski Oman. Grdina in par drugih jenskih potegnencev so pa tiste "lajčne moči," ki drže vlečko in nosijo kardinale za daj.

Človek bi po takih ugotovitvah sodil, da mora okoli Prosvete vse navdušenje prihajati iz ljudstva, da imajo tam same sveže in razumne moči, in da tam ni prav nobenih posameznikov, vse delo se vrši naravnost iz ljudstva samega, ki kar prekipeva samega razuma. Morda so rdeči gospodje narod v tem smislu prepričali. Ako so, bo malo razuma, kajti vsakdo, kateremu so razmere količkaj znane, ve, da velja "vse visi samo na osehah" in dvojni meri pri Prosveti. Razlika je samo ta, da pri Amerikanskem Slovincu stopijo skoroda popolnoma v ozadje, pri Prosveti je pa tak dren od samega navdušenja, da so koristi veliko premajhna in prav vsak trenutek zasedena.

Stvar me spominja na pezdirstvo in bruno. Značilno. V Moskvi je umrl Feliks Džerdžinski, predsednik vrhovnega sveta narodne ekonomije in organizator zloglasne "črke." Pogreb je bil seve sijajen in pokopali so ga poleg Lenina. Veliko pove in pojasni dejstvo, da je bil Džerdžinski rojen Poljak. Kdor nekaj razume o psihologiji, najde v tem razlog za gotove pojave. Navidezni uspehi ničesar ne morejo sami na sebi opravičiti.

Značilno.

Radovedni Miha. Miha Mihaton iz Terre Haute, Ind., je radoveden glede preroka Elija, in sili z vprašanjem. Z odgovorom bi ne bil podoben pogojem zadovoljen, ker mu ni za odgovor. Vse pa pride na vrsto. Ako on ne bo "pofiksal" nekoliko svojih nazorov in

izpremenil svojega sedanjega nagnjenja k smešenju, utegne svoj čas izostati dvokolnica in niti ne bo kakega letala. Lahko pa on nekam zleti.

Po dežju solnce mora priti.

Precej žalostno, duhamorno deževno vreme je bilo za vse naprednjake, ko je bil ljubljanski škof v Ameriki. Striki naprednih spon so skoroda popokali, in napredni krogi se tlažijo, da ostanejo kar so, in bodo že delovali, ko dosedanje delo v odločilnih momentih ni dosti držalo. To je dež. Za škofa je sijalo solnce.

Vse na svetu se pa spreminja. Za naprednjake je iz starega kralja zasijalo solnce v neki vesti o Dr. Izidorju Cankarju, škofa pa čaka deževno vreme. Zarkometer pravi: "To je slaba novica za škofa Bonaventuro in njegove prijatelje v Ameriki." Ako je za naprednjake "dobra" novica, Bog jim jo požegnaj, škof in njegovi prijatelji bodo pa tudi to "slabo" novico preboleli, dasi jo obžalujejo, če je resnična.

Kako, da sami ne poskusijo?

Vestnik misli v "Mislih": "Katoličani se ljutijo na mehiško vladu, ker je zaplenila bogati mehiški cerkvi vsa premoženja, pred vsem pa vsa ogromna veleposredstva."

Dalje komentira: "To je skrajno nesmiselno. Ali je vera odvisna od zemskih zakladov cerkve ali od verskega prepričanja ljudstva?" Kako je z ogromnimi veleposredstvi, ne vem, mogoče pa, da ima Vestnik prav, ako je kmet posestnik in ne najemnik. To je vprašanje, ki bi se lahko spoporo skrivati karte v rokav, bizniški talent in boss Kazimir, ki je glava cele križarijade, in beznisko nadarjeni Černe; tem pomaga še clevelandski Oman. Grdina in par drugih jenskih potegnencev so pa tiste "lajčne moči," ki drže vlečko in nosijo kardinale za daj. Človek bi po takih ugotovitvah sodil, da mora okoli Prosvete vse navdušenje prihajati iz ljudstva, da imajo tam same sveže in razumne moči, in da tam ni prav nobenih posameznikov, vse delo se vrši naravnost iz ljudstva samega, ki kar prekipeva samega razuma. Morda so rdeči gospodje narod v tem smislu prepričali. Ako so, bo malo razuma, kajti vsakdo, kateremu so razmere količkaj znane, ve, da velja "vse visi samo na osehah" in dvojni meri pri Prosveti. Razlika je samo ta, da pri Amerikanskem Slovincu stopijo skoroda popolnoma v ozadje, pri Prosveti je pa tak dren od samega navdušenja, da so koristi veliko premajhna in prav vsak trenutek zasedena. Stvar me spominja na pezdirstvo in bruno. Značilno. V Moskvi je umrl Feliks Džerdžinski, predsednik vrhovnega sveta narodne ekonomije in organizator zloglasne "črke." Pogreb je bil seve sijajen in pokopali so ga poleg Lenina. Veliko pove in pojasni dejstvo, da je bil Džerdžinski rojen Poljak. Kdor nekaj razume o psihologiji, najde v tem razlog za gotove pojave. Navidezni uspehi ničesar ne morejo sami na sebi opravičiti.

Lenarili . . .

Sovjetska vlada je baje na tem, da zbere skupaj berače in prostitutke križem države in jih nastani v ogromnih ruskih samostanih. To so ruske zadeve. V "Mislih" zopet misli Vestnik: "... tisoče in tisoče menihov, kateri so v njih lenarili in držali ljudstvo v srednjeveški temi." Brez srednjega veka ni ništa niti v Rusiji, še manj pri Vestniku. Tudi glede menihov je zadeva Rusov samih. Malo čudni ptiči so morali ti ruski mnih pa le biti, ker "lenarili" so, a vendar držali ljudstvo v temi, kar ni mala stvar, saj še Vestnik težko drži svoje ljudi v — luči. Morda je pa Vestnik poseben ptič?

Ista očitanja so se vedno pojavljala in se še pojavljajo tudi naproti katoliškim mnihom. Vprašajte Zvonka Novaka in pogledajte malo v njegovo "Inkvizicijo." Vsa glede "lenarenja" srednjeveških katoliških mnihov pa zgodovina prča, da bi težko kak Vestnik mogel izhajati v Milwaukee, ko bi "leni" mnih ne bili v onih časih pridno — delali.

Kdor je sit, zabavlja čez kruh.

Read ADS in "Amerikanski Slovenec!"

Slovenskim šolam

in vsem, ki imajo opraviti s poučevanjem, kakor tudi slovenskim starišem, priporočamo:

SLOVENSKE ABECEDNIK, CENA 45c.

SLOVENSKO - ANGLEŠKI KATEKIZEM, CENA 45c.

Obe knjigi je sestavil Very Rev. P. Kazimir Zakrajšek, OFM. s posebnim ozirom na slovenske ameriške šole, kjer sta te dve knjigi že splošno v rabi. Kot šolski molitvenik priporočamo:

MOLITVENIK ZA AMERIŠKE SLOVENCE

istega autorja. To je edini slovenski molitvenik, ki podaja najpotrebnejše molitve tudi v angleščini, kar pomaga otrokom, da se lažje priuče slovenskih molitev. Pomaga pa tudi odraslim, da se nauče pravilno angleških molitev in tako lažje razumejo otroke in jim pri učenju pomagajo. Za ta molitvenik podajamo za dobo dveh mesecev posebne znižane cene:

Močno platno, zlata obreza.....\$0.75
Fino usnje, zlata obreza..... 1.00
Vatirano usnje, zlata obreza..... 1.25
Bela kost, zlata obreza..... 1.25

Pri večjih naročilih še posebej znaten popust.

Naročila pošljite na knjigarno

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 WEST 22nd STREET

CHICAGO, ILL.